

ЛІТЕРАТУРА

1. Назаренко Т. Г. Електронні карти і методика роботи з ними на уроках географії. Географія. 2009. № 9 (133). С. 3-9.
2. Носаченко В. М. Картографія з основами топографії : навч.-метод. комплекс для здоб. вищої освіти спец. 014 Середня освіта (Географія). Переяслав : Університет Григорія Сковороди в Переяславі, 2022. 117 с.
3. Носаченко В. М. Модернізація картографічної підготовки майбутніх учителів географії. Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України: тези доповідей III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Київ, 13 жовтня 2021 року/ редкол. О.С. Волошкіна та ін. Київ : ІТТА, 2021. С. 210-214.
4. Носаченко В. М. Картографічні виклики у підготовці здобувачів вищої освіти за бакалаврськими освітніми програмами «Середня освіта (Географія)». Scientific and Pedagogical internship «Special methods of organizing the educational process for students in the field of biology, ecology, geography, geology and chemistry» : Internship proceedings, June 21- July 31, 2021. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. 40 p. P.23-29.
5. Носаченко В. М. Удосконалення картографічної компетентності майбутніх учителів географії в закладах вищої педагогічної освіти України. Географічна наука та освіта: перспективи й інновації: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 20-21 травня 2021 р., Переяслав. С. 129-132.
6. Носаченко В. М., Розсоха А. П. Професійна підготовка майбутніх учителів географії: картографічна складова. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.) ; К. : Кравченко Я. О., 2018. 383 с.
7. Скавронський П. Зміст і структура поняття «картографічна компетенція». Географія і основи економіки в школі. 2009. № 6. С. 32-37.
8. Скуратович Я. Робота з картографічними матеріалами на уроках географії в загальноосвітніх навчальних закладах : метод. рекомендації. Київ : НПП «Картографія», 2000. 16 с.
9. Теоретико-методологічна і методична сутність географії : колективна монографія / Чернов Б.О., Воловик Л.М. та ін. Київ : Вид-во міленіум, 2020. 502 с.

Кошлань Олександр Анатолійович

Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського

**УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН: СТАН СПРАВ,
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ**

Першу спільну перевірку проходження лінії державного кордону між Україною і Румунією провела Змішана українсько-румунська прикордонна комісія, створена у відповідності до вимог Договору між Україною та Румунією про режим українсько-румунського державного кордону, співробітництво та взаємну допомогу з прикордонних питань, який було підписано 17 червня 2003 року в м. Чернівці.

Перевірці підлягала ділянка українсько-румунського державного кордону, яка була визначена документами демаркації державного кордону між СРСР і Румунською Народною Республікою 1948-1949 роках, перевірок 1961-1962 та 1969-1973 роках.

У рамках робіт, виконаних на українсько-румунському державному кордоні в 2004-2015 роках, проведено:

очищення прикордонних просік;

ремонт пошкоджених прикордонних знаків, перенесення прикордонних знаків у безпечні місця, пофарбування усіх прикордонних знаків відповідними державними кольорами;

визначення координат і висот усіх прикордонних знаків відносно пунктів державних геодезичних мереж України і Румунії;

складання та опрацювання ортофотокарт у масштабі 1:10 000 (за допомогою програмного продукту “ArcGIS” з використанням матеріалів аерофотознімання) на смугу державного кордону між Україною і Румунією шириною 2 кілометри, по одному кілометру в обидва боки від лінії державного кордону з позначенням лінії державного кордону та прикордонних знаків;

складання списку координат і висот прикордонних знаків, протоколів прикордонних знаків та протоколу-опису проходження лінії державного кордону.

Усі геодезичні вимірювання виконано в Системі координат 1942 року (еліпсоїд Красовського, проекція Гауса-Крюгера) в 4-й, 5-й та 6-й шестиградусних зонах та в Системі координат ETRS-89 (Європейська земна референтна система 1989 року, яка визначена еліпсоїдом Геодезичної референтної системи GRS-80, проекція UTM), в Балтійській системі висот (нуль Кронштадтського футштока).

Перелік керівних документів, які використовувалися при проведенні перевірки:

документи демаркації державного кордону між СРСР і Румунською Народною Республікою, проведеної в 1948-1949 роках;

документи перевірок державного кордону між СРСР і Румунською Народною Республікою, проведених в 1961-1962 роках та між СРСР та Соціалістичною Республікою Румунія, проведених в 1969-1973 роках;

протокол про виміри та утримання прикордонного знака “Тур”, установленого на стику державних кордонів України, Угорської Республіки і Румунії, підписаний на тристоронній зустрічі прикордонних уповноважених України, Угорської Республіки і Румунії в м. Нірбатор 20 листопада 2000 року;

додатки та доповнення до вищезазначених документів.

За результатами спільної роботи відпрацьовано протокол-опис, який є одним із елементів документації проходження лінії державного кордону між Україною і Румунією разом з такими документами:

альбом ортофотокарт державного кордону між Україною і Румунією, складений за результатами першої спільної перевірки проходження лінії державного кордону, проведеної в 2004-2015 роках;

протоколи прикордонних знаків, установлених на лінії державного кордону між Україною і Румунією, складені за результатами першої спільної перевірки проходження лінії державного кордону, проведеної в 2004-2015 роках;

список координат і висот прикордонних знаків, установлених на лінії державного кордону між Україною і Румунією, складений за результатами першої спільної перевірки проходження лінії державного кордону, проведеної в 2004-2015 роках;

заключний протокол першої спільної перевірки українсько-румунського державного кордону, проведеної в 2004-2015 роках.

Разом з тим існують проблемні водні ділянки українсько-румунського державного кордону, а саме: струмок Мичеу, річка Тиса, річка Прут, гирло Мусура, річка Сучава. Робота щодо вирішення проблемних питань ведеться обома країнами відповідно до національного законодавства.

Станом на теперішній час робота щодо спільної перевірки проходження лінії державного кордону між Україною і Румунією тимчасово призупинена у зв'язку з агресією російської федерації проти України.

Захаров Олексій Олексійович, Макарова Анна Павлівна

Херсонський державний університет

ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасні реалії засвідчують низку протиріч, що склалися сьогодні в географічній освіті: скасування можливості вибору географії, як предмету для складання НМТ; відсутність затвердженого Стандарту вищої освіти з підготовки вчителя географії; потреби в освітніх засобах, для ефективного їх запровадження в дистанційний освітній процес, тощо.

У зв'язку з цим, постає потреба популяризації географічних знань шляхом як формальної, так і неформальної освіти.

Першою ланкою освіти, що формує як початкове світосприйняття в цілому, так і закладає основи знань з основних наук, є саме дошкільна освіта. Концепція розвитку дошкільної освіти і нова редакція Базового компоненту розглядають формування і подальше стимулювання